

CYKELPARKERING I NYBYGGERI

BEST PRACTICE OG
KØBENHAVNSKE ERFARINGER

BABBOE
www.babboe.com

INDHOLD

INDLEDNING	2
NORMER FOR CYKELPARKERING	4
BEST PRACTICE EKSEMPLER	6
EVALUERINGSKASER	29
VURDERINGSMETODE	34
EVALUERING AF BOLIGBYGGERIER	35
EVALUERING AF ERHVERVSBYGGERIER	45
OPSAMLING	56

INDLEDNING

Københavns Kommune arbejder målrettet på at sikre sin status som en af verdens bedste cykelbyer. Et væsentligt element i denne satsning er forbedringer af forholdene for cykelparkering.

Siden Kommuneplan 2009 har Københavns Kommuneplan indeholdt krav til cykelparkering i nybyggeri. Kravene til omfanget af parkering blev skærpet i Kommuneplan 2015.

Som led i arbejdet med at gøre forholdene for cykelparkering i nybyggeri bedre har Gehl bistået Københavns Kommune med følgende:

- Indsamling af en række eksempler på "best practice" cykelparkering ved nybyggerier.
- Evaluering af cykelparkeringen ved 10 nyere byggerier i Københavns Kommune. Fokus hovedsageligt på kontor- og boligbyggeri, men også enkelte andre typer af nybyggerier er evalueret.
- En vurdering af hvordan de nuværende normer for cykelparkering fungerer.

Det udførte arbejde skal i første omgang være en del af vidensgrundlaget for Københavns Kommunes Prioriteringsplan for cykelparkering 2018-2025. Desuden skal formidlingen og erfaringsopsamlingen anvendes i arbejdet med Kommuneplan 2019. Håbet er endvidere, at den indsamlede viden kan give inspiration og baggrundsviden til arkitekter, byplanlæggere, developere m.f. i arbejdet med nye byggerier.

Strukturen for kataloget er som følger:

- Præsentation af krav til cykelparkering i kommuneplanen.
- "Best practice" på cykelparkering ved nybyggerier, fra ind- og udland.
- Eksempler på cykelparkeringer ved nybyggerier i Københavns Kommune. Herunder en beskrivelse af fremgangsmåden for vurderingen af cykelparkeringen.
- Opsamling.

Som supplement til materialet - der præsenteres i dette katalog - har Gehl udarbejdet et kort teknisk notat med overvejelser om hvordan fremtidige normer for cykelparkering og processer omkring cykelparkering i nybyggerier eventuelt kan justeres.

Der er endvidere udarbejdet et bilag, der indeholder tælleskemaer og kort hvor alle cykler ved de vurderede byggerier er kortlagt.

KLIENT

RÅDGIVER

Gehl

Projektleder:
Camilla van Deurs

Projektteam:
Andreas Røhl, Anita Dirix (Freelance, NL),
Louise V. Kielgast & Christian G. Bruun

NORMER FOR CYKELPARKERING

I 2009 indførte Københavns Kommune for første gang krav til cykelparkering i nybyggerier i Kommuneplanen.

Kravene til omfanget af parkering blev skærpet i Kommuneplan 2015. De kvantitative krav er ledsaget af prosa om de mere kvalitative forhold.

Til højre i boksen ses teksten fra Kommuneplan 2015 om de mere kvalitative forhold. Københavns Kommunes kvantitative krav fremgår nedenfor. Øverst de pt. gældende krav. Nederst de krav der var gældende fra 2009 til 20015.

- Cykelparkering skal anlægges, således at den er let tilgængelig for brugerne.
- Cykelparkering skal som hovedregel anlægges i umiddelbar nærhed af indgangspartierne.
- Overdækning kan etableres i skure eller som en integreret del af byggeriet.

Kommuneplan 2015 [<https://kp15.kk.dk/artikel/parkering>]

KP15 NORMER

FUNKTION	NORM	OVERDÆKNINGSKRAV
Boliger *	4 pr. 100m ²	Intel
Ungdomsboliger	4 pr.100m ²	Min. 50% (som udgangspunkt)
Ældre - og plejeboliger	1,5 pr. 100m ²	Min. 50% (som udgangspunkt)
Arbejdspladser generelt*	4 pr. 100 m ²	Min. 25% (som udgangspunkt)
Uddannelsesinstitutioner	0,5 pr. studerende og ansat	Min. 50% (som udgangspunkt)
Butikker*	4 pr. 100m ²	Min. 50% (som udgangspunkt)

*Inklusiv plads til pladskrævende cykler (2 pr. 1.000m²).

KP09 NORMER

FUNKTION	NORM	OVERDÆKNINGSKRAV
Boliger *	2,5 pr. 100m ² (eller 2,5 pr. bolig)	Min. 50% (som udgangspunkt)
Ungdomsboliger	4 pr.100m ²	Min. 50% (som udgangspunkt)
Ældre - og plejeboliger	1 pr. 100m ² (samt 0,5 pr. ansat)	Min. 50% (som udgangspunkt)
Arbejdspladser generelt*	0,5 pr. ansat (eller 1,5 pr. 100 m ²)	Min. 50% (som udgangspunkt)
Uddannelsesinstitutioner	0,5 pr. studerende og ansat	Min. 50% (som udgangspunkt)
Butikker*	3 pr. 100m ² (samt 0,5 pr. ansat)	Min. 50% (som udgangspunkt)

*Inklusiv plads til pladskrævende cykler (1 pr. 1.000m²).

cykelservices

 cykel P cykel	 cykel P cykel
 cykel P cykel	 cykel P cykel
 cykel P cykel	 cykel P cykel

BEST PRACTICE EKSEMPLER

INTRODUKTION

Der er indsamlet en række eksempler på "best practice" cykelparkering fra ind- og udland. 10 byggerier er præsenteret selvstændigt på eget opslag. Derudover er præsenteret udvalgte detaljer fra yderligere en håndfuld byggerier.

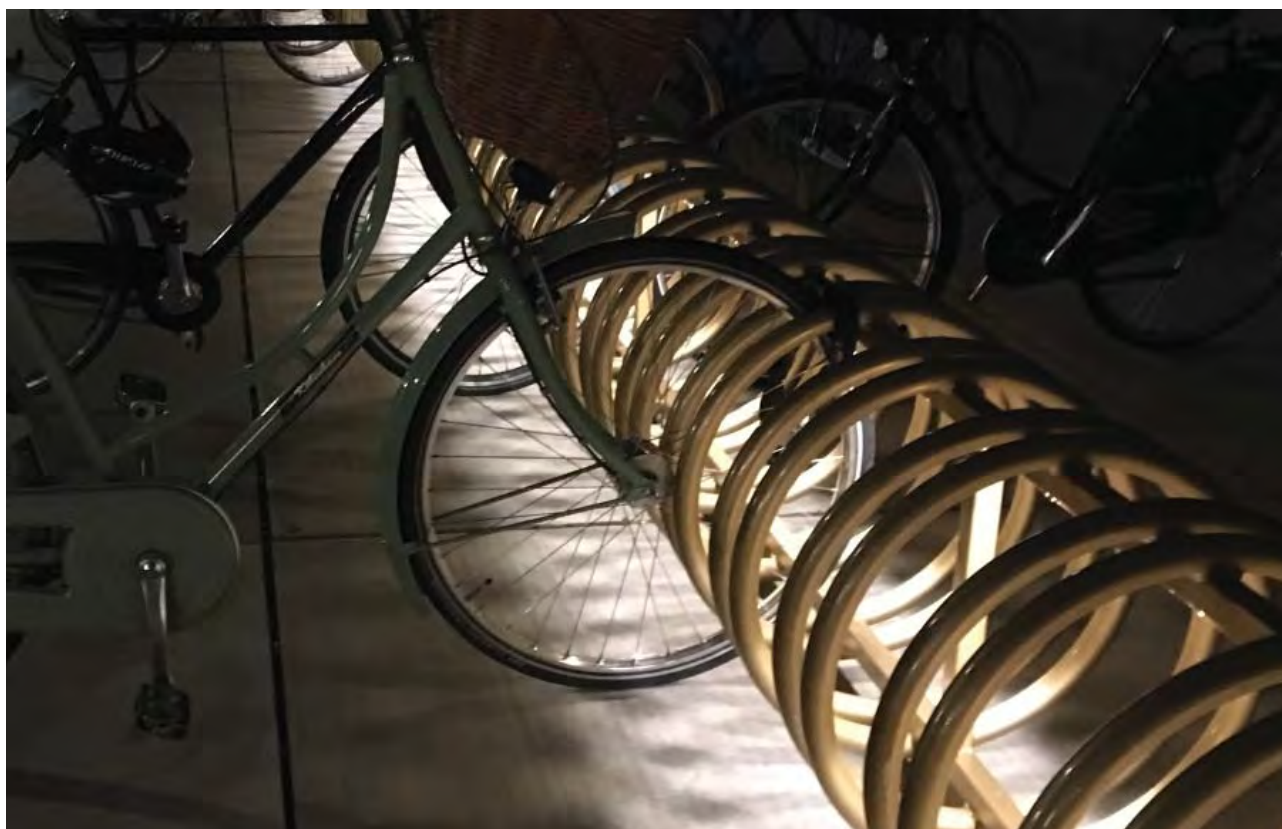
Eksemplerne er indsamlet med hjælp fra Gehls netværk og Københavns Kommune. Anita Dirix, der bosat i Utrecht og konsulent med speciale i cykelparkering, har hjulpet med at indsamle de hollandske eksempler.

De eksempler, der præsenteres, fremgår af boxen til højre.

BEST PRACTICE CASES

- Rabobanks Hovedkontor, Utrecht, Holland.
- Cykelhuset Ohboy, Malmö, Sverige.
- De Johanna Kollegiet, Utrecht, Holland.
- Mærsk Tårnet - Panum, Nørrebro.
- Utrechts Rådhus (SKU), Utrecht, Holland.

Derudover er gode enkeltelementer fra en bred vifte af forskellige byggerier fremhævet som best practice.

BEST PRACTICE CASE

RABOBANKS HOVEDKONTOR HOLLAND

STAMDATA

Hvor:	Croeselaan 18, Utrecht
Byggeår:	2012
Bygherre:	-
Arkitekt:	Kraayvanger Architects
Type:	Erhverv (Kontorer)
Størrelse:	6.000 ansatte
Cykel P:	1.300 pladser
El-cykel P:	40 pladser
Faciliteter:	P-hus placeret i terræn
Drift:	Rengøringsfirma & stativ producent
Mere info:	Joost Esschendam, +31(0)104989283

CODE ELEMENTER

- Udnyttelse af plads (stativer i 2 niveauer).
- Sikkerhed (aflåst og med sikkerhedskameraer).
- Adgangsforhold med cykel (P-hus placeret i terræn og der er derfor ingen ramper el.lign.).
- Adgangsforhold mellem bygning og parkeringen (direkte indgang fra P-område til receptionen).
- Services (reparationsstand, luftpumpe, tørremuligheder, håndvaske, bad og skabe m. lås).
- Ladestationer til elektriske cykler.
- Cyklerne er ligestillet med biler og scootere i form af kvalitet og synlighed af indkørsel.

BEMÆRKNINGER

Døren til parkeringen er næsten konstant åben i "rush-hours" hvilket giver anledning til tyverier.

Der er ikke taget højde for omfanget af cykler der ikke passer i standardstativerne, hvilket igen har medført u hensigtsmæssigt parkerede special cykler. Indgang fra bagsiden af bygningen. Det er en omvej for nogen, men omvejen opfattes som acceptabel, formentlig pga. kvaliteten af parkeringen, de gode tilkørselsforhold og de korte gangafstande, når cyklen er parkeret.

PARKERING I 2 NIVEAUER

Cykelparkeringen indendørs er udstyret med gas-fjeder stativer i 2 niveauer. Stativerne er fra firmaet Klaver, som også står for vedligehold på en årlig basis.

HOVEDINDGANGEN

Gæster: Cykelstativer er placeret mellem cykelsti og indgang, sådan at man bliver ledt forbi stativerne på vej til hovedindgangen.

EL-CYKLER

Der er opsat ladestationer til 40 elektriske cykler i parkeringshuset. Disse er placeret tæt ved P-indgangen og lige ved siden af indgangen til selve bygningen.

ADGANGSFORHOLD

Indgang fra bagsiden af bygningen i terræn (cykler th., biler tv.). Direkte indkørsel til parkeringshuset, som er udstyret med en elektronisk lås.

**DIREKTE INDKØRSEL
TIL BYGNINGEN**

BEST PRACTICE CASE

CYKELHUSET OHBOY MALMÖ

STAMDATA

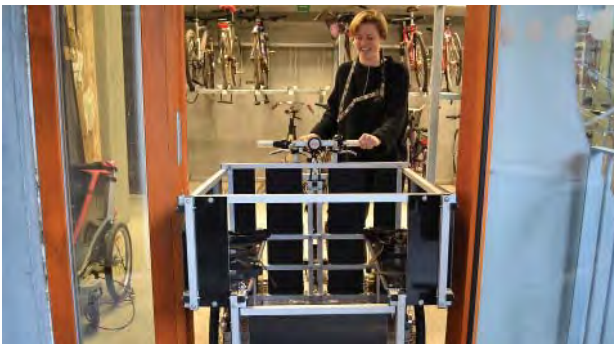
Hvor:	Malmö
Byggeår:	2017
Bygherre:	Hauschild + Siegel Architecture
Arkitekt:	Hauschild + Siegel Architecture
Type:	Bolig og Hotel
Størrelse:	3.922 m ²
Faciliteter:	55 lejligheder + 31 hotelværelser 80 fælles indendørs P-pladser, Private pladser i/ved boliger, Flere forskellige låncykler (+bil), Servicestationer og værktøjsskabe
Drift:	Vicevært
Mere info:	https://www.hauschild-siegel.com/

CODE ELEMENTER

- Gennemtænkte adgangsforhold helt frem til entredøren, lige fra ekstra bredde også på elevator til automatisk døråbning udløst (bl.a.) ved hjælp af JoJo kort (Svensk parallel til rejsekortet).
- Mulighed for at parkere 1-2 cykler lige ved entredøren kombineret med ca. 80 pladser i central parkering indendørs i niveau.
- Den centrale parkering ses primært fra gården og dominerer derfor ikke facaden.
- Adgang til delecycler = ladcykler, taxacykler, el-cykel, folde-cykel og "hurtig ladcykel".
- Gode cykelforhold samtænkt med en række andre mobilitetsløsninger og reduceret bil P-norm.

BEMÆRKNINGER

Gulv på fælles arealer lavet i grov beton som følge af trafikken af cykler indendørs. Indtil videre tilsyneladende ikke større problemer med snavs. Mange overvejelser om detaljer som fx døråbning og hvordan der nemt og fleksibelt kan gives adgang til delecycler. Fornuftig business case. Buketten af mobilitetsløsninger (gode cykelforhold, delebiler, kraftigt reduceret pris på kollektiv trafik mv) gjorde det muligt at få dispensation fra Malmö Kommune hvad angår krav om bilparkering.

DØRE OG ÅBNINGER

Bredere end normalt (inklusive elevatorer), døre åbner automatisk. JoJo kort kan bruges til at låse sig ind (Svensk parallel til rejsekortet - er med personligt ID).

CYKELHOTEL I STUEN

Aktive facader. Alle værelser på hotellet er inkl. lille have med cykel-P.

SERVICESTATIONER

Luft og værktøj til vedligehold af cykler.

ADGANGSFORHOLD

Ramper, beton-overflader og gennemgangsarealer er designet til at kunne håndtere cykler, også ladcykler.

**KØR HELE VEJEN
OP TIL LEJLIGHEDEN**

BEST PRACTICE CASE

CYKELHUSET OHBOY MALMÖ

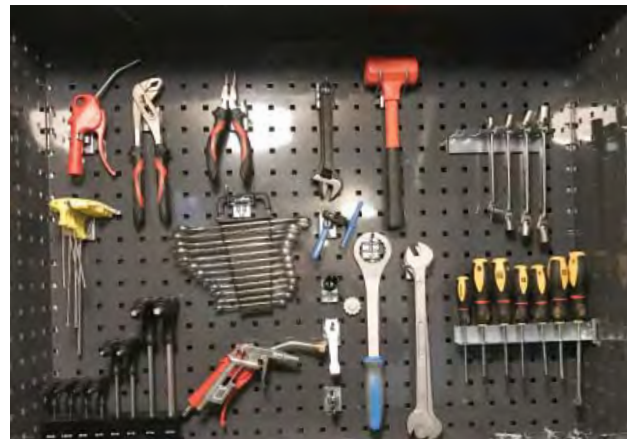
VÆGOPHÆNG INDE I BOLIGEN

Særligt udviklet bøjle til installation i lejligheder til "parkering" af cykler (brandmyndighederne har godkendt bøjlen så den også kan bruges til parkering i korridorer).
Specielt tiltænkt værdifulde cykler (special-/sportscykler).

CYKELEVATORER

Ekstra bredde på døre og elevator, kun beskeden ændring sammenlignet med hvad allerede er gældende for at sikre adgang med kørestole og lign.

VÆRKTØJ TIL CYKLER

Lejlighederne er lejelejligheder. "Hyresforeningen" varetager oprydning og anden drift af bygningen.

**FOLDECYKEL -
OPHÆNG I ENTRÉ**

BEST PRACTICE CASE

DE JOHANNA KOLLEGIET HOLLAND

STAMDATA

Hvor:	Bisschopssteeg 1, Utrecht
Byggeår:	2015
Bygherre:	WAAL, Vlaardinggen
Arkitekt:	Onix NL
Type:	Studenterboliger / Kollegie
Størrelse:	-
Indendørs P:	655 pladser
Udendørs P:	200 pladser (120 for besøgende)
Bilparkering:	16 pladser
Faciliteter:	Aflåst parkering under træ-dæk
Drift:	Vicevært
Mere info:	info@onix.nl

CODE ELEMENTER

- Udnyttelse af stativer i 2 niveauer (pga. personlige pladser indikeret med værelsesnumre på stativerne).
- Sikkerhed (stor andel af aflåste pladser).
- Overdækkede pladser i terræn (overdækningen udnyttes til fællesareal).
- Adgangsforhold (parkering er placeret på terræn og der er derfor ingen ramper el.lign.).
- Oprydning (personlige stativer indebærer at cykler ikke hober sig op samt at stativ nemt kan rydes ved fraflytning).
- Designet og indrettet for forskellige målgrupper (parkering for beboere i kælder og for gæster foran bygningen).

BEMÆRKNINGER

Den reserverede parkering (med nummererede pladser) ser ud til at fungere rigtig godt i samspil med stativer i 2 niveauer. Der skal dog tages højde for at dette er et kollegie - med unge beboere - og de brugergrupper, som har svært ved at bruge disse stativer, er derfor ikke repræsenteret.

ADGANGSFORHOLD

Fællesareal i form af terrasse der samtidig fungerer som overdækning af cykelparkering i konstruktion
[Fotograf: Michael van Oosten]

STUDENTERBOLIGER

Hovedindgang. Facade friholdt for cykler parkeret udenfor stativ. Tilgængelig parkering tæt ved indgang for gæster og beboere med mere end en cykel.

STATIVER I 2 NIVEAUER

Cykelparkeringen er placeret under et fællesareal og er udstyret med stativer i 2 niveauer (med "sliske") for at udnytte pladsen bedst muligt.

DEDIKEREDE PLADSER

Der er monteret værelsesnumre på alle cykelstativerne i P-kælderen. Hermed sikres maksimal udnyttelse af stativerne og oprydning simplificeres.

**AFLÅST PARKERING
FOR BEBOERE**

BEST PRACTICE CASE

MÆRSK TÅRNET - PANUM NØRREBRO

STAMDATA

Hvor:	Blegdamsvej 3B, København N
Byggeår:	2012-2017
Bygherre:	Bygningsstyrelsen
Arkitekt:	C. F. Møller
Type:	Forskning / Uddannelse
Størrelse:	42.700 m ²
Indendørs P:	950 pladser
Udendørs P:	1.400 pladser
Faciliteter:	P i kælder og P i terræn
Drift:	-
Mere info:	http://maersktaarnet.ku.dk/

CODE ELEMENTER

- Gode adgangsforhold til kælder, med ramper fra både nord og syd.
- Opmærkning i kælder (forkert placerede cykler skiller sig ud - se billedet til højre).
- Trykløftpumpe i kælder.
- 2-etagers parkering med "sliske" i kælder.
- Stativer med dobbeltfunktion i byrum (bænk og parkering).
- Hastighedsreducering med sving på ramper og i parkeringskælderen.
- Delvis overdækning af parkering i terræn.
- Et byrum, som ikke er domineret af cykelparkering.

BEMÆRKNINGER

Parkeringen i 2 niveauer i kælderen fungerer godt i forbindelse med uddannelsesinstitutioner, da brugergrupper - som har svært ved at benytte disse stativer - er mindre repræsenteret.

OVERDÆKNING

Parkeringer i campusparken er delvist overdækket.

SYDLIGE P-RAMPE

Mild hældning, fartreducering via kurver, godt overblik over modkørende trafik.

DOBBELTFUNKTION

Stativer der kan anvendes som bænke, når de er ubenyttede.

NORDLIGE P-RAMPE

God ru belægning, dog lidt stejl. Port med automatisk sensor i bunden af rampen.

**GOD OPMÆRKNING
I P-KÆLDEREN**

BEST PRACTICE CASE

UTRECHTS RÅDHUS (SKU) HOLLAND

STAMDATA

Hvor:	Stadsplateau 1, Utrecht
Byggeår:	2014
Bygherre:	-
Arkitekt:	Kraayvanger Architects
Type:	Erhverv (Kontorer)
Størrelse:	64.000 m ² (3.200 ansatte)
Cykel P:	2.100 pladser
El-cykel P:	Ja
Faciliteter:	P-hus placeret i terræn
Drift:	Rengøringsfirma
Mere info:	Joost Esschendam, +31(0)104989283

CODE ELEMENTER

- Cykelvicevært med eget lille "kontor".
- Udnyttelse af plads (stativer i 2 niveauer med "slikse").
- Sikkerhed (aflåst og med sikkerhedskameraer).
- Adgangsforhold på cykel (P-hus placeret i terræn og der er derfor ingen ramper el.lign.).
- Tilgang fra cykel-P til øvrig bygning direkte fra cykel-parkeringen.
- Services (luftpumpe og ladestationer til elektriske cykler).
- Rigtig god skiltning og opmærkning sikrer god bruge-radfærd.

BEMÆRKNINGER

Dobbelt effekt når kommunen "fejler for egen dør" ved selv at etablere cykelparkering af høj kvalitet.

SKILTNING

Ved indgangene til cykelparkeringen er der tydelig skiltning af hvor de forskellige typer af cykler skal stilles.

ADGANG TIL BYGNINGEN

Der er direkte adgang til rådhusbygningen fra cykelparkeringen og tydelig skiltning.

BEDRE BYRUM

Markant forbedret parkering på Utrecht St. (indgang tv. i billedet) og på rådhuset (hvid bygning over stationen) har skabt et byrum der ikke er domineret af parkerede cykler.

PARKERING I 2 NIVEAUER

Cykelparkeringen er udstyret med gas-fjeder stativer i 2 niveauer. Stativerne er fra firmaet Klaver, som også står for vedligehold på en årlig basis.

Oplaadpunten

**LADESTATIONER
TIL EL-CYKLER**

BEST PRACTICE - ENKELTELEMENTER ANDRE GODE IDÉER

INTEGRERET I FACADEN AF BYGNINGEN

Pakering integreret i facaden. Løbehjul udenfor Skolen. Løsning i dette tilfælde dog nok mere held end forstand...
- Skolen i Sydhavn.

TEMATISERING

En bank, hvor cykelstativerne er udformet som sparegris.
- Kristiansand, Norge.

"BEAUTY SPOT"

Også folk der ankommer på cykel kan have brug for at tjekke udseendet når de møder på arbejde.
- Kbh's Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen.

CYKELSERVICES

Luft og special parkering til ladcykler dukker op flere og flere steder.
- Lidl, København.

INTEGRERET BELYSNING

Dobbeltfunktion = Cykelparkering og belysning
- Nordhavn, København.

GOD ADGANG OG DE-CENTRALE GARAGER

- Java Island, Amsterdam, Holland.

BEST PRACTICE - ENKELTELEMENTER

TYDELIG SKILTNING

Tydelig skiltning til cykelparkering ved ankomst.
- Fisketorvet, København.

TERRORSIKRING OG CYKELPARKERING

Et eksempel på hvordan terrrorsikring kan kombineres med cykelparkering.

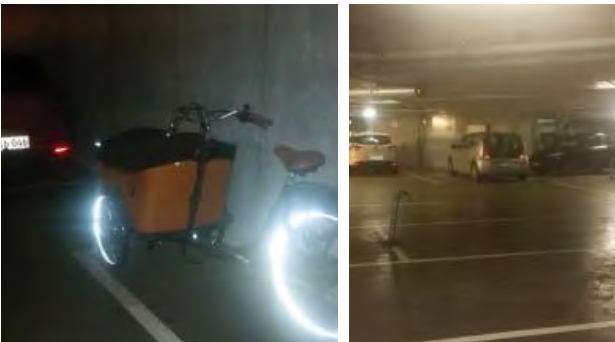
[Foto: SafetyFlex Barriers]

PENDLER-CYKELCENTER

Fælles facilitet som erstatning for decentrale løsninger.
Med bedefaciliteter, låsbare skabe og reparationsstand.

- Cycle Center, Millenium Park, Chicago. [Foto: City of Chicago]

LADCYKELPARKERING I BIL P KÆLDER

Ladcykelparkering stribet op efter indflytning på initiativ af beboerne. Rigtig godt bliver det når pladserne til ladcykler er stribet op fra start og placeret nærmest opgangen fra kælderens til gård og lejligheder. - Sluseholmen, København.

VASKEFACILITETER

Også cyklen kan trænge til en vask.
- Nordea kontordomicil, Amager.

Borrow a Bike

Contact Service Centre - E2

**LÅNECYKLER FOR
ANSATTE OG GÆSTER**

- Nordea kontordomicil, Amager.

BEST PRACTICE - ENKELTELEMENTER

MULTI-FUNKTION

3-i-1: Afgrænsning af skolegård+bænk+cykelparkering ved Guldberg Skole på Nørrebro. En lignende løsning kunne evt. også anvendes i forbindelse med terrørsikring.

MULTI-FUNKTION

3-i-1: Bænk + begrønning + cykelstativ.
- Shanghai, Kina.

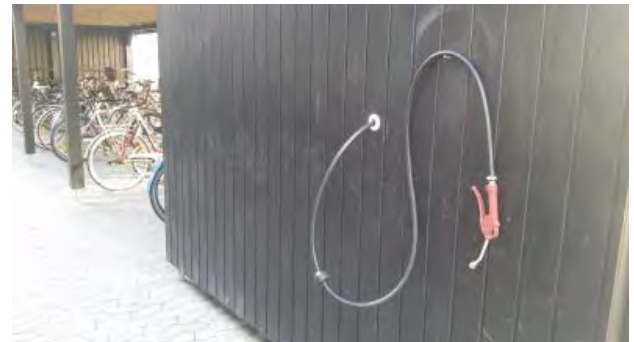
BEGRØNNING

Dobbeltfunktion = Cykelparkering og begrønning.
- Nordhavn.

MARKERING AF FLOWS

Tydelig markering af færdselsarealer vs parkeringsarealer.
- Fisketorvet, København.

SERVICES

Boligbebyggelse med adgang til luftpumpe.
- Frederiks Brygge, Sydhavn.

BØJLE TIL FASTLÅSNING AF LADCYKEL

- Frederiks Brygge, Sydhavn.

BEST PRACTICE - ENKELTELEMENTER

ALTERNATIV OVERDÆKNING

Overdækningen af cykelparkeringen er integreret i husfacaden.
- Amsterdam, Holland.

NEDSÆNKET PARKERING

Nedsækning af parkering medfører at cyklerne fylder mindre visuelt i gadebilledet.
- Rotterdam, Holland.

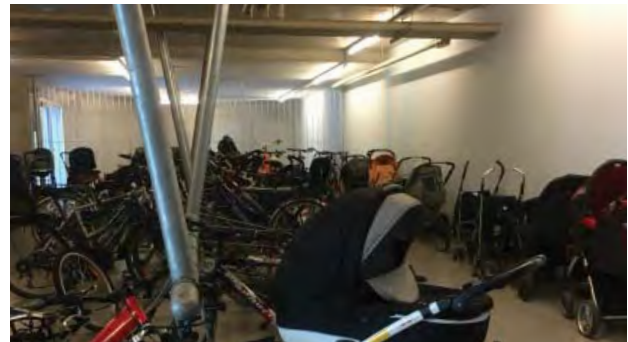
VERTIKALE STATIVER

Pladsudnyttelse med vertikale stativer.
- Utrecht Station, Holland.

DELE-LADCYKLER

Delecykler tilhørende et nybygget boligområde.
- Aspern Seestadt, Wien, Østrig

FASTLÅSNING

Stativløs parkering med mulighed for fastlåsning i barre.
- Kabelwerk, Wien, Østrig.

LOBBYOMRÅDE OG CYKELPARKERING

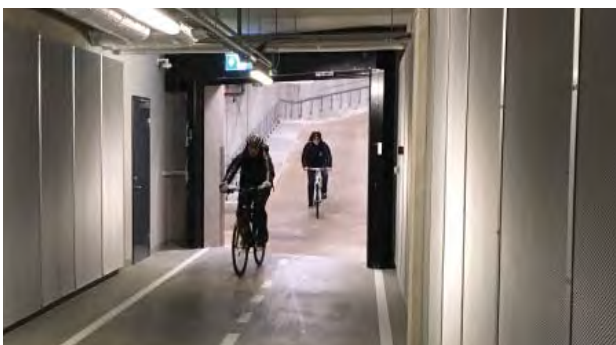
- Kabelwerk, Wien, Østrig.

BEST PRACTICE - ENKELTELEMENTER

NEDSÆNKET CYKELPARKERING

Nedsænket parkering ved Nørreport St. er placeret pba. analyser af fodgængerflows. Reduceret barrierevirkning og visuelt mindre dominerende. Tydeliggør forkert placerede cykler og reducerer dermed behov for oprydning.

AUTOMATISK PORT

Sensor i dør sørger for at man ikke skal stige af cyklen for at komme ind i P-kælderen.
- Mærsk Tårnet - Panum, Nørrebro.

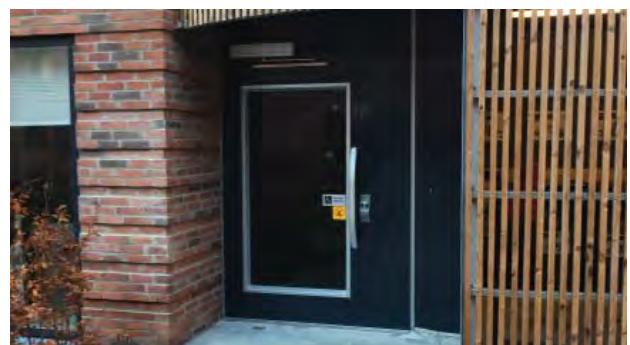
FLEX-PARKERING

Fleksibelt brug af byrum/dobbelt udnyttelse. Her ved skole. Cykelparkering kl. 7-17, bilparkering øvrig tid.
- Østerbro, København.

OVERDÆKNING

Udnyt muligheden hvis byggeri skaber overdækkede rum.
- Panum, Nørrebro.

LADCYKEL-ELEVATOR

En ladcykel-elevator muliggør opbevaring af pladskrævende cykler i kælderen.
- Valby Maskinfabrik.

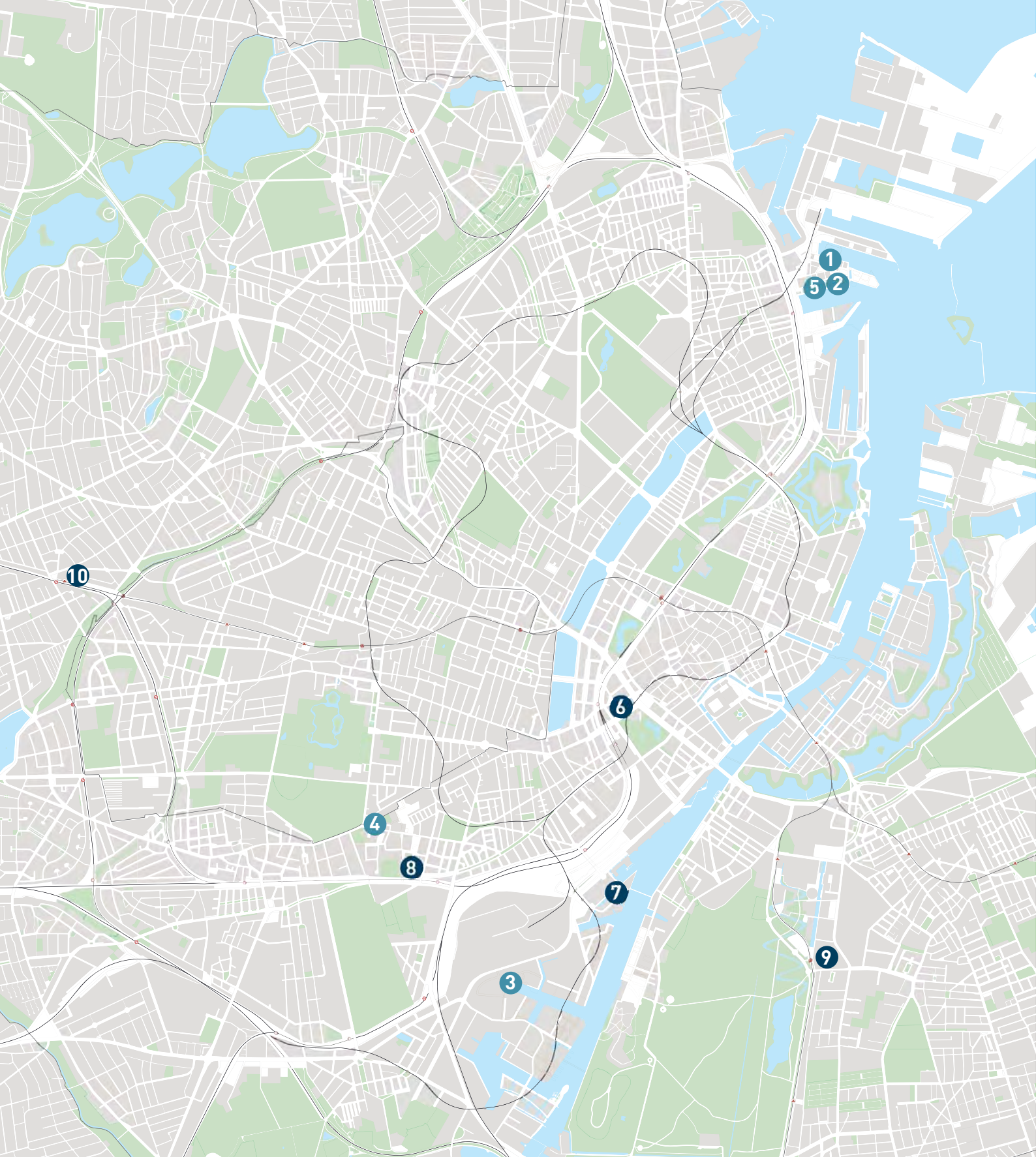
INTEGRERET OVERDÆKNING

- Aspern Seestadt, Wien, Østrig.

KØBENHAVNSKE ERFARINGER

BOLIGER

- 1 Kronløbshuset, Nordhavn
- 2 Provianthuset, Nordhavn
- 3 Kanalhuset, Frederiks Brygge
- 4 Jacobsens Hus, Carlsbergbyen
- 5 Kajplads 109, Nordhavn

ERHVERV

- 6 Axel Towers, Axeltorv
- 7 Havneholmen 25, Kalvebod Brygge
- 8 UCC Campus, Carlsbergbyen
- 9 Nordea Kontordomicil, Amager
- 10 Butikscenter Kronen, Vanløse

EVALUERINGS CASES

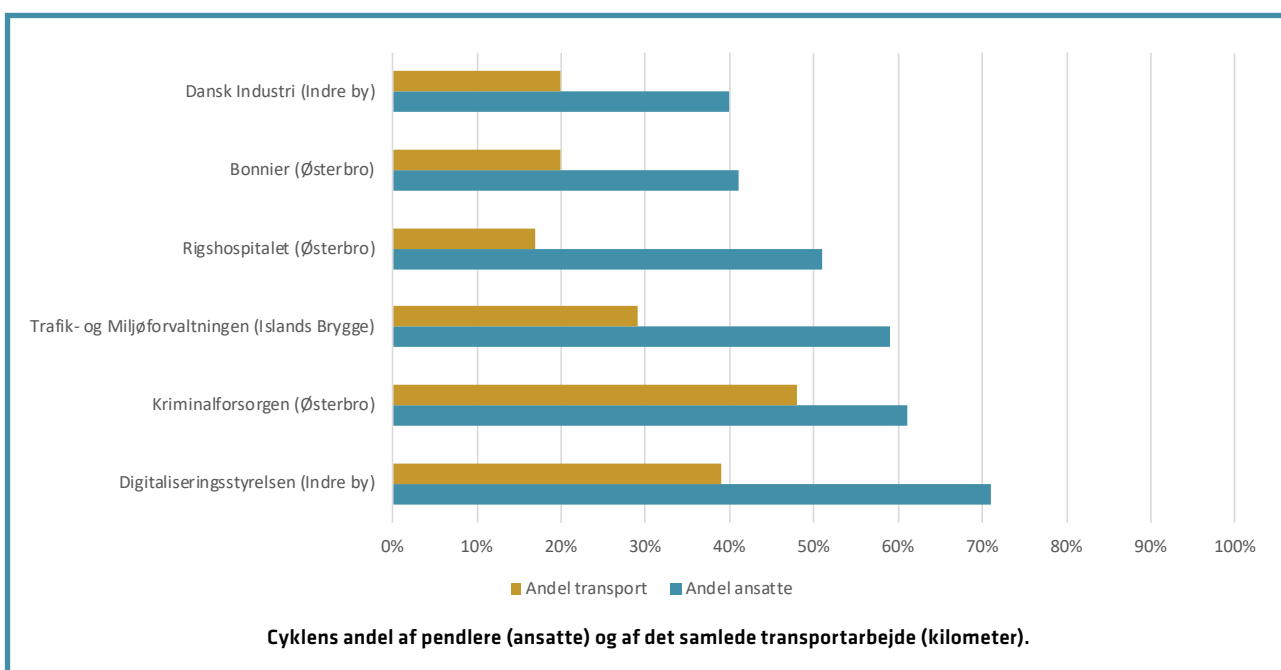
INTRODUKTION

10 eksempler på nybyggeri i Københavns Kommune er vurderet. 5 eksempler på boligbyggeri og 5 eksempler på erhvervsbyggeri. Hvad angår sidstnævnte er 3 kontorbyggerier - efter ønske fra Københavns Kommune - suppleret med UCC (en uddannelsesinstitution) og Kronen (et butikcenter). Byggerierne har det til fælles, at de er opført inden for de sidste 10 år.

De 10 byggerier er udvalgt i samarbejde mellem Københavns Kommune og Gehl med det sigte at inkludere byggerier fra forskellige områder. Samtidig er en præmis for undersøgelsen et fokus på kontor- og boligbyggeri i etageejendomme.

10 eksempler gør det muligt at pege på nogle tendenser og nogle gennemgående træk, men det skal understreges, at mange flere byggerier er opført i denne periode og der kan være byggerier, som ikke er omfattet af denne undersøgelse, som har endnu bedre - eller dårligere - cykelparkering end de her vurderede byggerier.

At cykelparkering betyder noget for Københavnerne understreges af mange målinger. Et eksempel er figuren nedenfor. Som det fremgår er det typisk mellem 40% og 75% af medarbejderne der ankommer på cykel til arbejdspladser i København.

EKSEMPLER PÅ TEMAER TIL KVALITATIV VURDERING

	God / 3	Middel / 2	Dårlig / 1
Adgangsforhold til P med cykel (direkthed / trapper / ramper / flows / døre)			
Adgangsforhold til bygning fra P (direkthed / afstand / trapper / ramper / flows)			
Synlighed (er parkeringen synlig ved ankomst)			
Fleksibilitet (af parkeringens størrelse - nemt at udvide/indskrænke?)			
Fysisk pladskrævende (optager parkeringen attraktiv plads / ganglinjer / hele gårdrum)			
Visuelt pladskrævende (f.eks. er cyklerne nedsænket ved Nørreport)			
Bruger kvalitet selve stativet (for tæt? for høj? etc.?)			
Blokerer cykler arealer / indgange for personer til fods eller andet (pga. design/udformning)			
Blokerer cykler arealer / indgange for personer til fods eller andet (pga. brug/adfærd)			
Services (værktøj, luftpumper, skabe m.m.)			
Omklædning / bad (kun erhverv)			
Fastgørelse / låsemuligheder (suppleres med sikkerhed for cykel generelt)			
Belægning (hvad er godt? hvordan? hvilket vejr?)			
Multifunktion (indbyggede siddepladser, lys, begrønning/bynatur, terrorsikring el.)			
Overdækning			
P også tilpasset pladskrævende cykler?			
Behovsoverlap (multi-use af brugere, f.eks. beboelse og erhverv med samme parkering)			
Belysning/tryghed for bruger			
Æstetik			
Elcykel-P (stik m.v. til rådighed)			
Plads til cykel anhænger (særligt ifm. boliger)			
Kommentar			

EVALUERINGS CASES

VURDERINGSMETODE

Vurderingen af de 10 nybyggerier i København er foretaget via observationer og optællinger suppleret med samtaler med enkelte brugere. I visse tilfælde har der også været dialog med developere/arkitekter bag byggerierne.

Som ramme for observationerne og den efterfølgende vurdering af gode og mindre gode elementer er der udarbejdet en tjekliste over temaer som skulle vurderes som led i besigtigelsen, se eksempler på temaer til venstre.

Som ramme for registreringerne er der udarbejdet et registreringsskema. Alle optællinger er systematisk udført ud fra samme metode og har haft fokus på:

- Antal P-pladser
- Cykler i stativ
- Cykler udenfor stativ

Sidstnævnte blev kortlagt (ift. placering i rummet) for at vurdere hvor cykler klumper sig sammen og/eller blokerer for adgangsveje. Vedlagt - som bilag til dette katalog - er kort med mapping af optællingerne, samt de udfyldte registreringsskemaer.

STAMDATA - ORDFORKLARING

Hver enkelt case præsenteres med en række stamdata, en vurdering af hvad der fungerede godt og mindre godt samt billeder af diverse detaljer. Det har vist sig særdeles vanskeligt at få oplysninger om anlægspris pr. plads, ofte fordi omkostningen ikke er regnet ud pr. plads, men blot indgået som del af det samlede budget. Derfor er pris ikke inkluderet i stamdata.

Blandt de stamdata, der er udfyldt for hvert enkelt projekt, er oplysning om hvilken norm for cykelparkering, det pågældende byggeri skulle leve op til, da det blev projekteret. I skemaet med stamdata er dette kaldt "Omfattet norm". Skemaet med stamdata er suppleret med en beregning af hvilket antal cykelparkeringspladser, det pågældende byggeri skulle inkludere, hvis byggeriet var projekteret under de normer for cykelparkering der indgår i Kommuneplan 2015, altså de nuværende normer. I skemaet er dette kaldt "KP15 Norm".

EVALUERINGSCASE 1

KRONLØBSHUSET NORDHAVN

STAMDATA

HVOR:	Helsinkigade 19-23, København Ø
BYGGEÅR:	2013-2016
BYGHERRE:	RHB Development
ARKITEKT:	Mangor & Nagel Arkitekter
TYPE:	Bolig (Ejerforening)
STØRRELSE:	8.794 m ² (86 boliger)
OMFATTET NORM:	220 pladser (2,5 pr. 100 m ²)
KP15 NORM:	352 pladser (4 pr. 100m ²) + 18 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
FACILITETER:	P i kælder og P i terræn
DRIFT:	-
MERE INFO:	Mangor & Nagel Arkitekter

BRUGER-INPUTS

”De rustne stolper, der fungerer som cykelstativ rundt om bygningen, ridser cyklerne - specielt når andre rykker på cyklen for at komme til deres egen cykel.” - Mandlig beboer

REGISTRERINGER

06/11/17 (17.20-17.55)

P-PLADSER

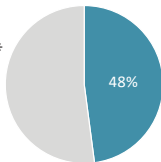
SAMLET ANTAL STATIVER:	96	(0 i kælder)
HERAF OVERDÆKKEDE:	0	

NB: Herudover er der parkering i kælder uden stativer, aktuelt m. plads til ca. 45 cykler

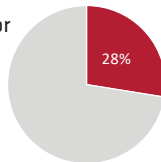
CYKLER

SAMLET ANTAL CYKLER:	113	(44 i kælder)
CYKLER I STATIV:	77	
CYKLER UDENFOR STATIV:	63	(44 i kælder)
LADCYKLER M.M.:	8	(4 i kælder)
EL-CYKLER:	0	

Ledige stativer *

Cykler udenfor stativ *

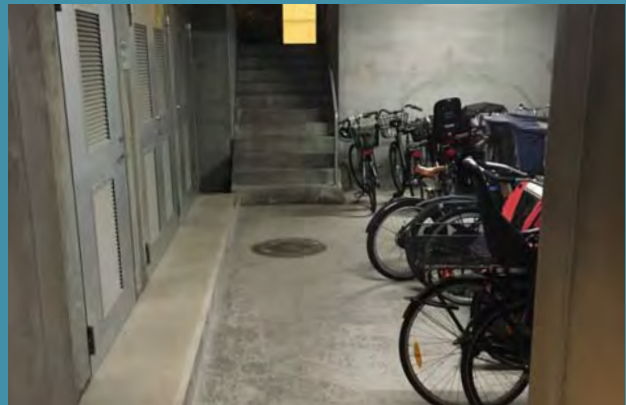
* Data for kælderen er ikke medregnet, da der ikke er opstillet stativer.

EVALUERING

- + God plads til pladskrævende cykler i stativerne langs med bygningens facader.
- + Adgang til overdækket kælderparkering.
- + Hældningen på rampen til kælderen er meget mild.
- + God belysning ved parkering foran bygningen og i kælderen.
- + Æstetiske stativer med dertilhørende brostensbelægning og begrønning.
- + Rampen til cykelkælderen er placeret på bygningens bagside.
- + Taget på cykelkælderen optager det meste af gårdrummet, uden at arealet er indtænkt som del af attraktivt gårdrum.
- + Begrænset plads i cykelkælderen.
- + Stativmodel langs den nordlige facade af bygningen ridser cyklerne.
- + Utilstrækkelig parkering i P-kælderen (der er dog mulighed for opsætning af stativer i 2 niveauer).

PARKERINGSKÆLDER Indendørs, men uaflåst parkering. I dag plads til ca. 45 cykler. 150 pladser er forudsat i designforslaget.

BEGRÆNSET PLADS Der er ikke stativer i kælderen. To-lags parkering er oprindeligt forudsat i design og vil kunne fordoble kapaciteten i kælderen og give mere ordnet parkering.

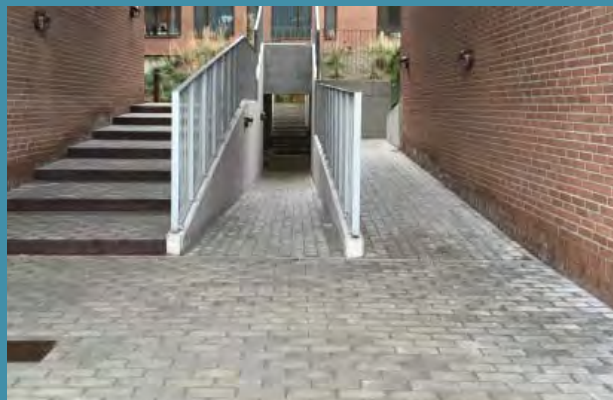
CYKELKÆLDER UNDER HØJ I GÅRDRUMMET

CYKELKÆLDER OPTAGER MEGET PLADS

GOD PLADS TIL LADCYKLER Cykelstativerne langs med den nordlige facade er tilpasset pladskrævende cykler og cykelanhængere.

GOD RAMPE God direkte rampe til cykelkælderen, med en forholdsvis lille hældning og uden skarpe sving. Den er dog lidt for smal til at have trafik i begge retninger.

EVALUERINGSCASE 2

PROVIANTHUSET NORDHAVN

STAMDATA

HVOR:	Sandkaj 25-27, København Ø
BYGGEÅR:	2015-2016
BYGHERRE:	PenSam
ARKITEKT:	Henning Larsen Architects
TYPE:	Bolig (Leje)
STØRRELSE:	10.131 m ²
OMFATTET NORM:	101 pladser (1 pr. 100m ²)
KP15 NORM:	405 pladser (4 pr. 100m ²) + 20 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
FACILITETER:	P-skur i gården og P foran bygning
DRIFT:	-
MERE INFO:	Henning Larsen Architects

BRUGER-INPUTS

”Jeg bruger cykelskuret meget, selvom det oftest er meget fyldt og selvom det er en smule besværligt med at skulle bruge nøgle til porten... Det føles meget sikrere at sætte cyklen i skuret end ude foran bygningen.” - Kvindelig beboer

REGISTRERINGER

15/11/17 (16.50-17.30)

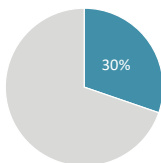
P-PLADSER

SAMLET ANTAL STATIVER:	228	(178 i gården)
HERAF OVERDÆKKEDE:	178	(178 i gården)

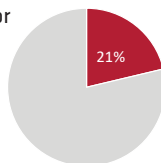
CYKLER

SAMLET ANTAL CYKLER:	202	(188 i gården)
CYKLER I STATIV:	159	(151 i gården)
CYKLER UDENFOR STATIV:	43	(37 i gården)
LADCYKLER M.M.:	12	(10 i gården)
EL-CYKLER:	0	

Ledige
stativer

Cykler udenfor
stativ

EVALUERING

- + Adgang til aflåst og overdækket parkering.
- + 2-etagers parkering er med "sliske".
- + Arealet ovenover parkeringen er udnyttet til fællesareal og private altaner/terasser.
- Meget fyldt og til dels rodet i cykelskur i gården som følge af for få pladser og brugeradfærd derefter.
- Mangel på pladser i gården fører til at cykler blokerer gangarealer.
- Ingen automatisk åbning af port til gård.
- Cykelskuret dominerer gårdrummet.

SYDLIGE FACADE Parkering udenfor gården er nemt tilgængelig for bl.a. besøgende. Er kun lidt brugt. Æstetisk, men er måske ikke funktionel nok?

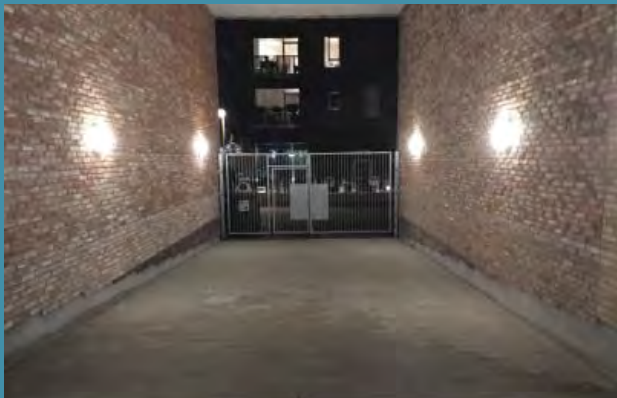

TRÆ-DÆKKET I GÅRDEN Træ-dækket over cykelparkeringen fylder en stor del af gårdrummet. Arealet ovenpå parkeringen er udnyttet til opholdsareal.

**PARKERING
UNDER HÆVET
TRÆ-DÆK
I GÅRDEN**

AFLÅST PARKERING I GÅRDEN

INDGANG TIL GÅRDEN Nordlige facade (bagved bygningen). Porten skal åbnes med en nøgle, hvilket kræver at man stiger af cyklen.

MANGEL PÅ PLADSER Parkering i gården udenfor stativ, som følge af mangel på kapacitet, her langs væg under overdækningen.

EVALUERINGSCASE 3

KANALHUSET
FREDERIKS BRYGGE

STAMDATA

HVOR:	Kulvej 4-20, København SV
BYGGEÅR:	2014-2016
BYGHERRE:	Nordea Ejendomme
ARKITEKT:	Juul Frost Arkitekter
TYPE:	Bolig (Leje)
STØRRELSE:	17.954 m ²
OMFATTET NORM:	449 pladser (2,5 pr. 100 m ²)
KP15 NORM:	718 pladser (4 pr. 100m ²) + 36 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
FACILITETER:	3 P-skure i gården
DRIFT:	-
MERE INFO:	Nordea Ejendomme

BRUGER-INPUTS

”Jeg parkerer selv min cykel på terrassen, da det er mere sikkert og bekvemt. Der har været op til flere cykeltyverier i gården...” - Jens (beboer)

”Jeg har brugt pumpen 2-3 gange. Heldigvis har den virket hver gang. Det er vel en eller anden vicevært der holder styr på den.” - Mandlig beboer

REGISTRERINGER

08/11/17 (17.00-18.15)

P-PLADSER

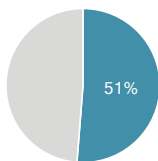
SAMLET ANTAL STATIVER:	449	(210 i skurene)*
HERAF OVERDÆKKEDE:	210	(210 i skurene)*

CYKLER

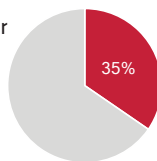
SAMLET ANTAL CYKLER:	327	(187 i skurene)*
CYKLER I STATIV:	276	(187 i skurene)*
CYKLER UDEFOR STATIV:	51	
LADCYKLER M.M.:	6	(6 i skurene)*
EL-CYKLER:	0	

* Halvdelen af det ene parkeringsskur var uden stativer, men der var parkeret 32 cykler (heraf 3 ladcykler/anhængere) på denne plads. Denne plads er medtaget som ca. 30 stativer.

Ledige stativer

Cykler uden for stativ

EVALUERING

- + Let tilgængelig parkering, både overdækket skur i gård (x2) og stativer ved indgange (god tilgængelighed understreges af at kun få cykler er parkeret udenfor stativ).
- Service i form af trykløftpumpe.
- Dedikeret ladcykel parkering.
- Detaljer såsom bøjler til fastlåsning af ladcykler og fuglehuse på gavl.
- Konstrueret så der nemt kan udvides i kapacitet hvis bliver behov (via yderligere 2-etagers parkering i skur).
- + Ingen adgang til aflåst parkering.
- Cykelparkering optager en god del af gårdrummet.
- Placeringen af stativer i forbindelse med indgange giver visse steder problemer med adgang til "pedeldøre" (se evt. billede nedenfor).

PARKERING UDEN OVERDÆKNING Der er placeret stativer i gården uden overdækning som supplement til to overdækkede skure. Som det fremgår foretrækkes overdækning.

VED INDGANGENE Der er (også) placeret stativer helt tæt ved indgange. I visse tilfælde blokerer cykler i disse områder "pedeldøre" ved siden af indgangene.

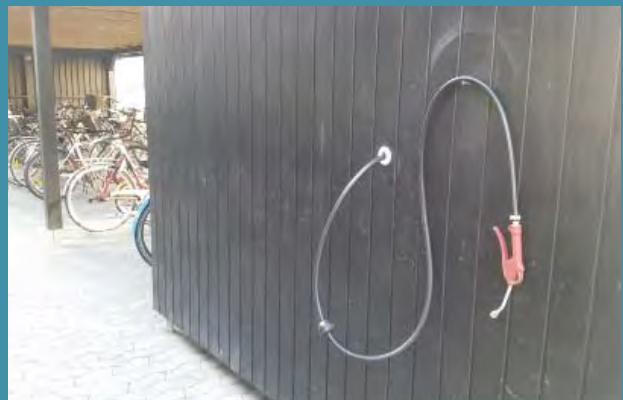

FUGLEKASSER OG LUFT

OVERDÆKKET PARKERING I GÅRDEN

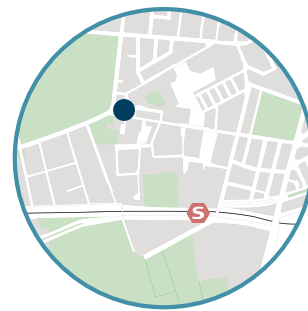
FORSKELLIGE PLADSER Der er tænkt i mange forskellige muligheder for at parkere cykler, herunder bl.a. forankringet fastlåsning af ladcykler og pladser uden stativer i skurene.

TRYKLUFTPUMPE En trykløftpumpe er monteret i facaden af det ene cykelskur.

EVALUERINGSCASE 4

JACOBSENS HUS CARLSBERGBYEN

STAMDATA

HVOR:	Ny Carlsberg Vej 145, København V
BYGGEÅR:	2015-2017
BYGHERRE:	Carlsberg Byen Ejendomme
ARKITEKT:	Henning Larsen Architects
TYPE:	Bolig (Privat)
STØRRELSE:	2.990 m ² (13 boliger + 870m ² erhverv)
OMFATTET NORM:	26 pladser (2 pr. bolig) + 17 pladser (2 pr. 100 m ² erhverv)
KP15 NORM:	120 pladser (4 pr. 100m ²) + 6 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
FACILITETER:	Indendørs og udendørs parkering
DRIFT:	-
MERE INFO:	Henning Larsen Architects

GOD PLACERING OG NEM ADGANG TIL BYGNINGEN FRA PARKERING

REGISTRERINGER

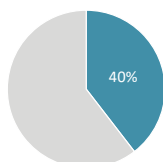
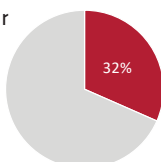
17/11/17 (16.35-16.55)

P-PLADSER

SAMLET ANTAL STATIVER:	43	(32 indendørs)
HERAF OVERDÆKKEDE:	32	(32 indendørs)

CYKLER

SAMLET ANTAL CYKLER:	38	(32 indendørs)
CYKLER I STATIV:	26	(22 indendørs)
CYKLER UDENFOR STATIV:	12	(10 indendørs)
LADCYKLER M.M.:	3	
EL-CYKLER:	0	

Ledige
stativerCykler udenfor
stativ

EVALUERING

- + Betydelig del af parkering indendørs og med rigtig god adgang i forbindelse med hoveddør.
  - Indendørs parkering udformet så cykler ikke blokerer gangarealer.
  - God belysning både inde og ude.
  - Vandhane til vask af cykler ved udendørs cykelparkering.
  - Adgangsforhold til udendørs parkering er tæt ved hovedindgangen til bygningen.
- ⊕ Ingen pladser dedikeret til ladcykler eller de mange børne-cykler.
  - Utilstrækkelig parkering indendørs - resultatet er et noget rodet rum med flere cykler udenfor stativ.

BØRNECYKLER Der mangler dedikeret plads til børnecykler og løbehjul, som i øjeblikket står meget rodet og mindre tilgængeligt.

INDENDØRS PARKERING God opdeling af rummet med en niveauforskel. Dette medfører at der ikke placeres cykler på det hævede niveau.

VANDHANE TIL CYKELVASK

INDGANGSPARTI Placering af den indendørs cykelparkering er i forbindelse med hovedindgangen, hvilket øger funktionaliteten betragteligt.

UDENDØRS PARKERING Den udendørs cykelparkering bliver hovedsageligt brugt til pladskrævende cykler, da der ikke er plads til disse indendørs.

EVALUERINGSCASE 5

KAJPLADS 109
NORDHAVN

STAMDATA

HVOR:	Sandkaj 21, København Ø
BYGGEÅR:	2014-2016
BYGHERRE:	PKA & Corpus Development
ARKITEKT:	Ernst + Kindt-Larsen Arkitekter
TYPE:	Bolig (Leje)
STØRRELSE:	9.500 m ²
OMFATTET NORM:	-
KP15 NORM:	380 pladser (4 pr. 100m ²) + 19 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
FACILITETER:	P-skur i gården og P-kælder
DRIFT:	Vicevært
MERE INFO:	http://k109.dk/

BRUGER-INPUTS

”Jeg stiller min cykel udenfor stativ ved indgangen til min opgang, da der sjældent er plads i gården og da stativerne nede ved kajen ikke er sikre nok. Jeg vil egentlig gerne have en overdækket plads og derfor kommer jeg nok til at bruge cykelkælderen til vinter, selvom stativerne er i 2 niveauer og cyklen skal løftes op. Det er meget tungt.” - Kvindelig beboer

REGISTRERINGER

06/11/17 (16.30-17.20)

P-PLADSER

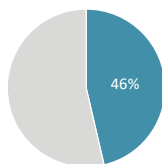
SAMLET ANTAL STATIVER:	110	(50 i gården)
HERAF OVERDÆKKEDE:	50	(50 i gården)

CYKLER

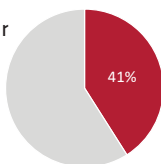
SAMLET ANTAL CYKLER:	100	(56 i gården)
CYKLER I STATIV:	59	(37 i gården)
CYKLER UDEFOR STATIV:	41	(19 i gården)
LADCYKLER M.M.:	5	(2 i gården)
EL-CYKLER:	0	

NB: Også cykelkælder der ikke blev registreret pga. manglende adgang (såvidt oplyst er der ca. 50 pladser i cykelkælder).

Ledige stativer

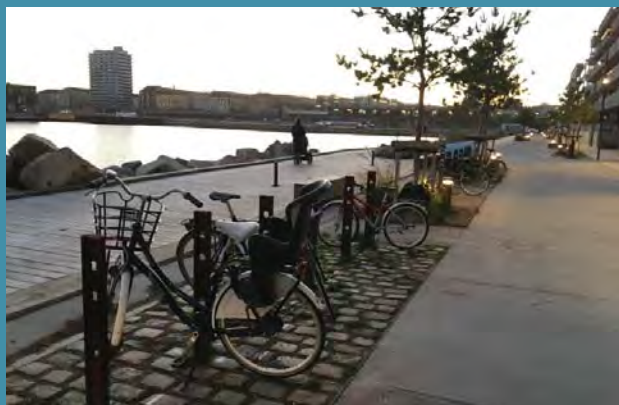

Cykler udenfor stativ

EVALUERING

- + Mange overdækkede pladser i gården.
- + Begrønning af overdækningen på P-skuret.
- + Æstetiske cykelparkeringer med brostensbelægning og begrønning langs med kajen.
- Dårige adgangsforhold og ankomstflows.
- Cykelskuret er placeret længst væk fra indgangene og ankomstpunkterne. Derudover er den afskærmet af en rampe fra vest og en sandkasse/legeplads fra nord.
- Dårige adgangsforhold illustreres af mange cykler parkeret udenfor stativ (se evt. oversigtskortet til højre).
- Parkeringer langs med kajen er placeret for langt fra bygningens indgange og brugerne oplever dem for usikre ift. tyveri.
- Cykelkælderen skal tilgås via elevator og er udstyret med stativer i 2 niveauer, som ifølge bruger er svære at tilgå/benytte.

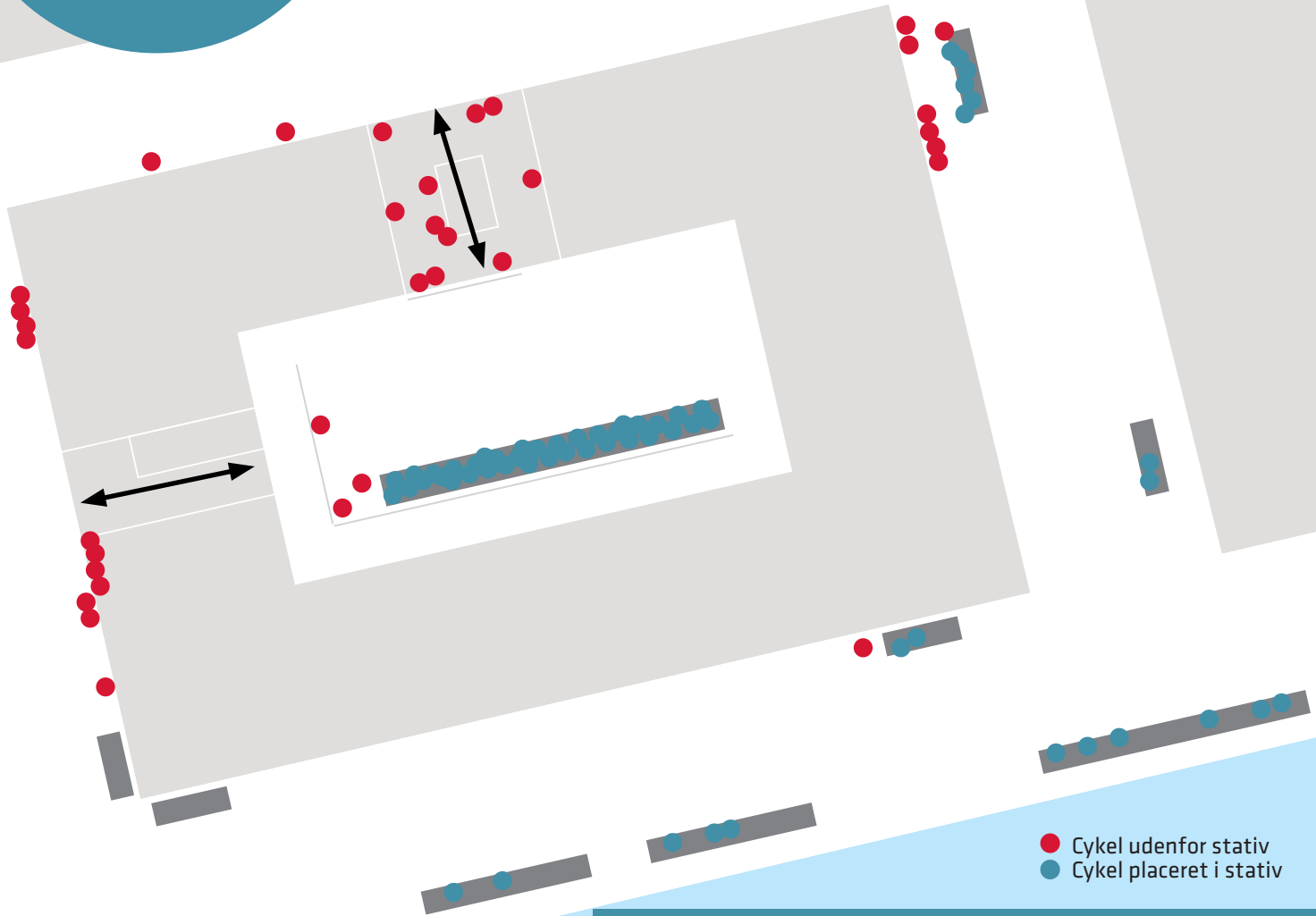

LANGS KAJEN Cykelparkeringen langs med kajen er meget lidt benyttet. Parkeringen er relativt langt væk fra indgangene til bygningen og derfor mindre funktional.

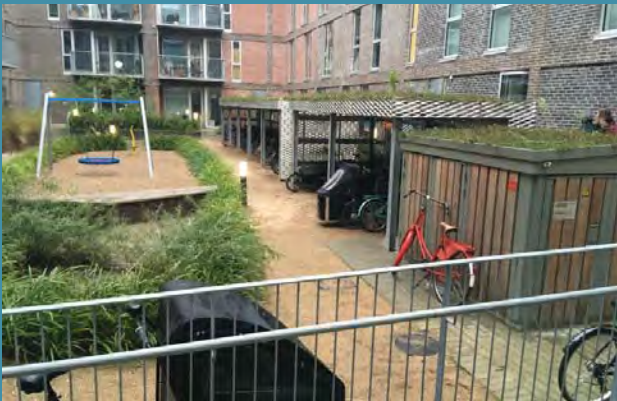

ANKOMSTPUNKTER Cykler bliver henstillet langs facaderne på sidegaderne til kajen. Dette sker oftest i forbindelse med en indgang til bygningen.

CYKLER VED INDGANGENE - IKKE I STATIVERNE

BRUGERNES PARKERING AF CYKLER

ADGANGSFORHOLD FRA VEST Parkeringsskuret er afskærmet for direkte adgang af en rampe med gelænder fra vest og en sandkasse/legeplads fra nord. Brugerne skal derfor tage omveje, for at nå ind til parkeringen.

INDGANGENE Der er en tydelig tendens til at beboerne stiller deres cykler i forbindelse med indgangene. Her ses at cykler fylder gennemgangsarealer til indgange og elevator.

EVALUERINGSCASE 6

AXEL TOWERS AXELTORV

STAMDATA

HVOR:	Axel Torv 2, København V
BYGGEÅR:	2013-2017
BYGHERRE:	ATP Ejendomme
ARKITEKT:	Lundgaard & Tranberg Arkitekter
TYPE:	Erhverv (Privat)
STØRRELSE:	23.000 m ²
OMFATTET NORM:	187 pladser (1 pr. 100m ² kontor) + 184 pladser (4 pr. 100m ² butik) + 46 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
KP15 NORM:	920 pladser (4 pr. 100m ²)
FACILITETER:	P i kælder og P i terræn
DRIFT:	-
MERE INFO:	Lundgaard & Tranberg Arkitekter

GOD KÆLDER, MINDRE GODT PÅ OVERFLADEN

REGISTRERINGER

03/11/17 (14.55-15.35)

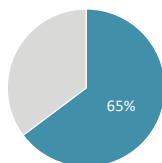
P-PLADSER

SAMLET ANTAL STATIVER:	315	(297 i kælder)
HERAF OVERDÆKKEDE:	297	(297 i kælder)

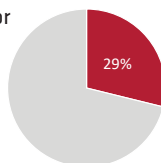
CYKLER

SAMLET ANTAL CYKLER:	156	(90 i kælder)
CYKLER I STATIV:	111	(87 i kælder)
CYKLER UDEFOR STATIV:	45	(42 i kælder)
LADCYKLER M.M.:	0	
EL-CYKLER:	0	

Ledige
stativer

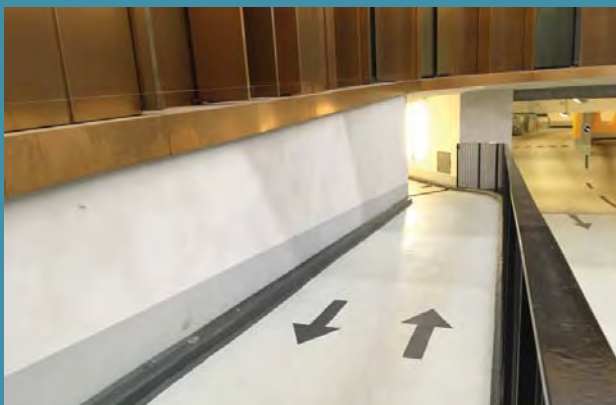

Cykler udenfor
stativ

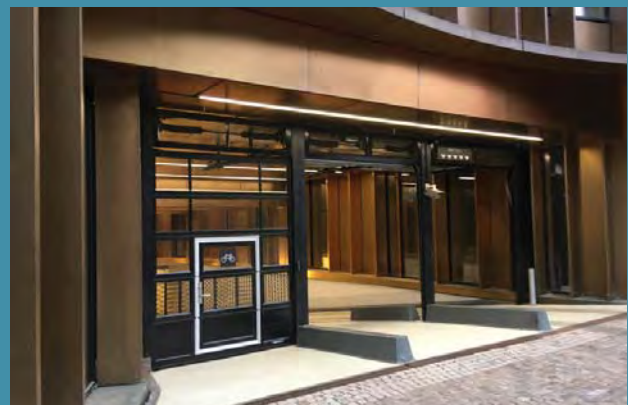

EVALUERING

- + Aflåst og overdækket parkering i konstruktion.
- + Rampe med elektronisk døråbning til cykelkælder (åbner med sensor når bygningen forlades).
- + Designudtryk for adgang til kælder der ligestiller cykel med bil.
- + Parkeringen i terræn er sammentænkt æstetisk med de øvrige elementer på pladsen.
- + Utilstrækkeligt med pladser ud for indgangen (men mange ledige pladser i kælderen).
- + Kun 18 offentligt tilgængelige P-pladser, da kælderen er aflåst.
- + P-kælder indgang er på bagsiden af bygningen og ingen skiltning til denne foran bygningen.
- + Rampe til cykelkælder er lidt stejl, smal og med skarpe sving.

RAMPE TIL P-KÆLDER Rampen ned til cykelkælderen har to skarpe sving, hvor man ikke kan se eventuel modkørende trafik. Rampen er aflåst fra toppen med en elektronisk lås.

P-KÆLDER INDGANG Indgangen til cykelkælderen er i forlængelse af indgangen til bilparkeringskælderen. Cyklerne er ligestillet med biler ved at have samme indgang til P-huset.

AXELTORV - VED HOVEDINDGANGEN

PARKERINGSKÆLDER Cykelkælder er udstyret med et ekstra aflåst område tilhørende advokatselskabet Gorrissen Federspiel. Dette område udgør lidt over halvdelen af pladserne.

ÉT ENKELT STATIV Der er placeret ét enkelt cykelstativ på terrænen, som har plads til 18 cykler. Stativet- og området omkring bliver dog benyttet af langt flere cykler.

EVALUERINGSKASE 7

HAVNEHOLMEN 25 KALVEBOD BRYGGE

STAMDATA

HVOR:	Havneholmen 25, København V
BYGGEÅR:	2008-2010
BYGHERRE:	Skanska
ARKITEKT:	-
TYPE:	Erhverv (Privat)
STØRRELSE:	18.526 m ²
OMFATTET NORM:	1 plads pr. 2 ansatte
KP15 NORM:	741 pladser (4 pr. 100m ²) + 37 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
FACILITETER:	P i kælder og P i terræn
DRIFT:	-
MERE INFO:	-

BRUGER-INPUTS

"Cykelparkeringen i- og omkring bygningen fungerer ikke godt... Cykelparkeringen på de 2 nederste kælderniveauer benyttes ikke, pladserne på terræn er utilstrækkelige i antal og brugerne stiller cyklerne hvor de finder det nemmest (ved hoveddøren)." - Mandlig pendler

"Det alt-over-skyggende problem er, at bil P-pladser kan udlejes (på Havneholmen til ca. dkk 19-20.000 ex.m. pr. år), og på den måde er et meget væsentligt element i finansiering af ejendomsudvikling/-værdi. Der kan ikke opkræves leje af cykel p-pladser, hvorfor de tildelte områder til cykel-P altid er de skæve & ukurante hjørner uden reel markedsværdi." - Developer

REGISTRERINGER

03/11/17 (14.00-14.30)

P-PLADSER

SAMLET ANTAL STATIVER:	153	(76 i kælder)*
HERAF OVERDÆKKEDE:	101	(76 i kælder)*

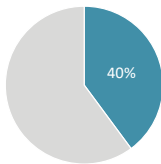
CYKLER

SAMLET ANTAL CYKLER:	207	(43 i kælder)*
CYKLER I STATIV:	92	(34 i kælder)*
CYKLER UDENFOR STATIV:	115	(9 i kælder)*
LADCYKLER M.M.:	2	(1 i kælder)*
EL-CYKLER:	0	

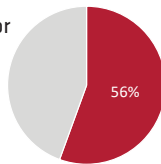
* Kælderen er registreret den 08/11/17 (13.30-14.10).

** En indledende registrering talte 116 cykler foran hovedindgangen den 26/10/17 (16.15).

Ledige
stativer

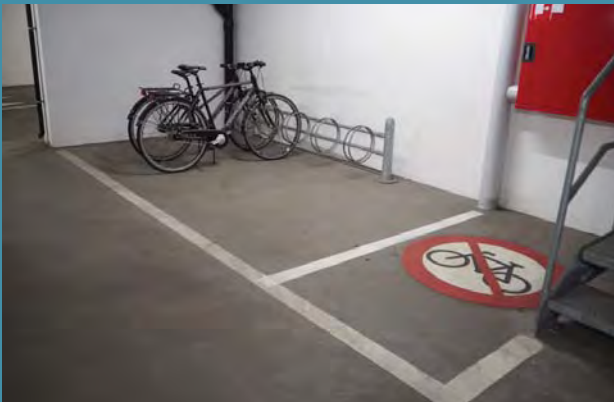

Cykler udenfor
stativ

EVALUERING

- Sikker og aflåst parkering indendørs i P-kælder.
- 66% af P-pladserne er overdækkede.
- Ingen stativer ved- eller omkring hovedindgangen.
- Stativer er placeret på bagsiden af bygningen.
- P-kælder tilgås fra siden af bygningen og forbindes kun til den øvrige bygning med elevatorer (ingen trapper) hvilket giver ventetid om morgenen.
- Cykelparkeringen er ikke synlig ved ankomst.
- Pladserne på terræn er helt utilstrækkelige i antal.
- Cykler stilles ved hovedindgangen og optager hele arealet foran bygningen.
- Den uhensigtsmæssige cykel-P giver et visuelt rodet byrum foran bygningen og dårlig kvalitet for brugerne (bl.a. i blæst og regn).

I KÆLDEREN Der er dedikeret cykelparkering på alle 3 niveauer af parkeringskælderen, de lavere niveauer bliver dog ikke brugt.

VED BAGINDGANGEN Stativerne placeret på bagsiden af bygningen er fuldt udnyttede og der placeres derfor ekstra cykler i forlængelse af disse stativer.

**VED INDGANGEN:
101 CYKLER
UDENFOR STATIV
(0 STATIVER)**

FORAN HOVEDINDGANGEN**

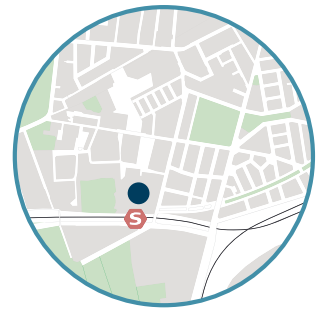
LEED CERTIFICERET Bygningen er LEED "Gold" certificeret. Dette har ikke medført god cykelparkering.

FORAN BYGNINGEN Alle arealer nær hovedindgangen bliver brugt til at parkere cykler. Dog dårlig stil at parkere på de vigtigste ganglinjer, men fri jagt på de grønne arealer...

EVALUERINGSCASE 8

UCC CAMPUS CARLSBERG CARLSBERGBYEN

STAMDATA

HVOR:	Humletorvet 3, København V
BYGGEÅR:	2016
BYGHERRE:	Carlsberg Byen Ejendomme
ARKITEKT:	Vilhelm Lauritzen, COBE, NORD, Effekt og Christensen & Co.
TYPE:	Uddannelse
STØRRELSE:	10.000 studerende + 800 ansatte
OMFATTET NORM:	-
KP15 NORM:	5.400 pladser (0,5 pr. stud./ansat)
FACILITETER:	P- i kælder, i stueetage og i terræn
DRIFT:	-
MERE INFO:	https://ucc.dk/campus-carlsberg

KUN 10% AF PLADSERNE I P-HUSET BENYTTES

REGISTRERINGER

08/11/17 (11.10-12.15)

P-PLADSER

SAMLET ANTAL STATIVER:	2.241*	(1.028 i P-hus)**
HERAF OVERDÆKKEDE:	1.441	(1.028 i P-hus)**

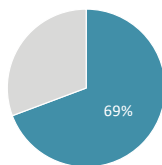
CYKLER

SAMLET ANTAL CYKLER:	1.120	(102 i P-hus)**
CYKLER I STATIV:	688	(102 i P-hus)**
CYKLER UDENFOR STATIV:	432	
LADCYKLER M.M.:	13	(4 i P-hus)**
EL-CYKLER:	0	

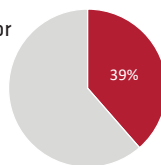
* Parkeringen til S-togstationen ligger så tæt på campus at denne er medtaget i registreringerne.

** Den sydlige halvdel af P-huset er ikke registreret, men der antages en fordeling magen til den nordlige del af P-huset.

Ledige stativer

Cykler udenfor stativ

EVALUERING

- + Adgang til overdækket parkering.
- + 2-etagers stativer med "slisker" til de øverste etager.
- Cykelparkerinshuse der ikke bruges, som følge af dårlige adgangsforhold.
- Parkering er placeret langt væk eller dårligt i forhold til ankomstpunkter.
- Omfattende parkering udenfor stativ, bl.a. langs facader og blokering af bænke og ganglinjer.
- Oprydning/drift synes ikke at være samtænkt med den tilgængelige parkering i P-kælder.
- Synligheden- og skiltningen til de 2 parkeringshuse er dårlig.

PARKERING VED S-TOGET Parkeringen ved stationen er meget benyttet og flere steder overfyldt.

BÆNKE BLOKERES Parkerede cykler forringer kvaliteten af byrummet på torvet mellem stationen og UCC Campus.

MANGE CYKLER UDENFOR STATIV

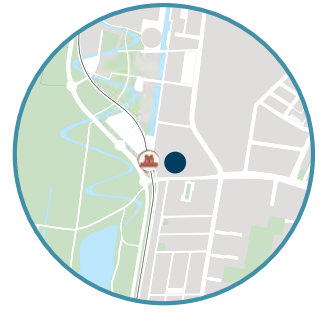
ANVENDELSE AF P-HUS Parkeringen i P-husene er meget lidt anvendt. 51 cykler blev registreret i de 514 pladser, som findes i det nordlige P-hus.

INDGANG TIL P-HUS Indgangen til det nordlige P-hus er mere eller mindre anonym (sydlige P-hus vurderes at være mere eller mindre identisk).

EVALUERINGSCASE 9

NORDEA KONTORDOMICIL AMAGER

STAMDATA

HVOR:	Grønjordsvej 10, København S
BYGGEÅR:	2014-2017
BYGGERE:	-
ARKITEKT:	Henning Larsen Architects
TYPE:	Erhverv (Privat)
STØRRELSE:	46.000 m ²
OMFATTET NORM:	690 pladser (1,5 pr. 100m ²)
KP15 NORM:	1.840 pladser (4 pr. 100m ²) + 92 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
FACILITETER:	Parkeringskælder til personale
DRIFT:	Rengøringsfirma
MERE INFO:	Henning Larsen Architects

BRUGER-INPUTS

”Der kan opstå ventetid ved elevatorerne om morgenen, når der er rush-hour. Der er dog muligt at tage trapperne fra parkeringskælderen i stedet... Jeg cykler ikke selv, men jeg synes faciliteterne her nede i cykelkælderen er rigtig gode og jeg burde egentlig overveje at cykle.” - Mandlig vagt

REGISTRERINGER

06/11/17 (11.15-11.25)

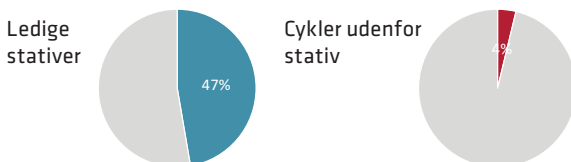
P-PLADSER

SAMLET ANTAL STATIVER:	632	(627 i kælder)*
HERAF OVERDÆKKEDE:	627	(627 i kælder)*

CYKLER

SAMLET ANTAL CYKLER:	346	(335 i kælder)*
CYKLER I STATIV:	333	(328 i kælder)*
CYKLER UDEFOR STATIV:	13	(7 i kælder)*
LADCYKLER M.M.:	6	(6 i kælder)*
EL-CYKLER:	0	

* Kælderen er registreret den 10/11/17 (13.40-14.10).
Tallene er her angivet i cirkatal.

EVALUERING

- + Mange ekstra services, som bla. inkluderer; trykløftpumpe, cykelvask, tørrerum, omklædning, låncykler og mekaniker ved enkelte lejligheder.
- Mulighed for udvidelse til stativer i 2 niveauer.
- Åbning af dør indefra - kan gøres uden at stige af cyklen.
- Cykelparkeringen har en anden gulvmarkering (grøn) end den øvrige P-kælder.
- Gode adgangsforhold til den øvrige bygning.
- + Besøgsparkering/korttidsparkering ved indgang er underdimensioneret.
- Ingen besøgsparkering ved andre indgange end hovedindgangen.
- Rampen til parkeringskælderen er placeret bagved bygningen - man bliver hverken ledt forbi den eller gjort opmærksom på den.

VASKERUM TIL CYKLER Der er installeret et vaskerum i parkeringskælderen, så cykelpendlerne kan vedligeholde deres cykler.

HOVEDINDGANGEN Gæsteparkeringen placeret ved hovedindgangen er fuldt udnyttet og der placeres derfor ekstra cykler i forlængelse af cykelstativet.

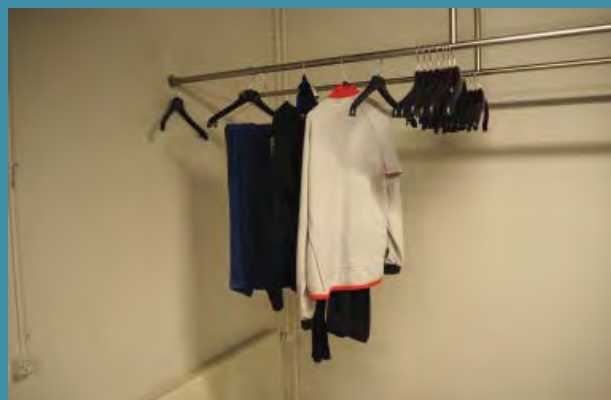
MANGE EKSTRA SERVICES

PERSONALEPARKERING I KÆLDER

RAMPE TIL P-KÆLDEREN Rampen ned til personaleparkeringen er placeret på bagsiden af bygningen i retning af S-togstationen. Rampen tager et skarpt sving til højre for enden.

EKSTRA SERVICES Kælderen er udstyret med en række ekstra services. Disse omfatter bl.a. trykluftpumpe, låncykler, tørrerum, cykelvask, omklædningsfaciliteter og en mekaniker ved enkelte lejligheder.

EVALUERINGSCASE 10

BUTIKSCENTER KRONEN VANLØSE

STAMDATA

HVOR:	Vanløse Torv 1, Vanløse
BYGGEÅR:	2015-2017
BYGHERRE:	Solstra Capital Partners
ARKITEKT:	H+ Arkitekter, Leonard Design Architects, Sangberg Arkitekter og Polyform Arkitekter
TYPE:	Erhverv / Bolig
STØRRELSE:	39.000 m ²
OMFATTET NORM:	520 pladser (1 pr. 75m ²)
KP15 NORM:	1.560 pladser (4 pr. 100m ²)
	78 pladskrævende (2 pr. 1000m ²)
FACILITETER:	P-hus i 2 niveauer
DRIFT:	-
MERE INFO:	-

CYKLER PARKERES ULOVLT FORAN BUTIKSCENTERET

REGISTRERINGER

24/11/17 (14.50-15.50)

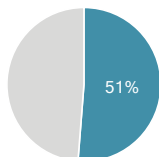
P-PLADSER

SAMLET ANTAL STATIVER:	1.005	(ca. 920 i P-hus)
HERAF OVERDÆKKEDE:	960	(ca. 920 i P-hus)

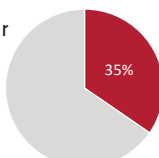
CYKLER

SAMLET ANTAL CYKLER:	749	(414 i P-hus)
CYKLER I STATIV:	490	(409 i P-hus)
CYKLER UDEFOR STATIV:	259	(5 i P-hus)
LADCYKLER M.M.:	9	(6 i P-hus)
EL-CYKLER:	3	(2 i P-hus)

Ledige
stativer

Cykler udenfor
stativ

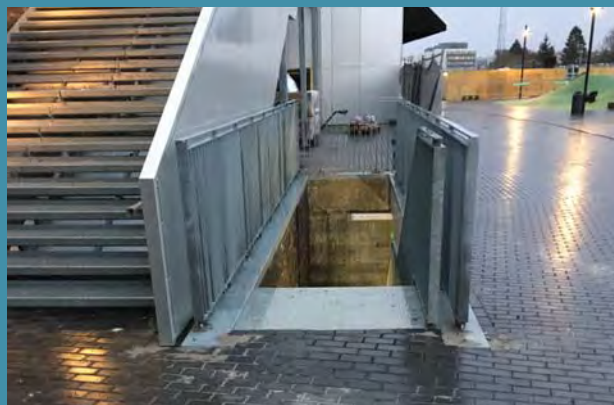

EVALUERING

- + Meget overdækket parkering.
- + God belysning i P-hus og ved overdækkede parkeringer.
- + Bolig- og erhverv behovsoverlap, da butikscenteret indeholder både bolig og butikker.
- P-huset er meget lidt synlig og dårligt placeret "bagved" bygningen.
- Mange forkert parkerede cykler på pladsen foran centeret til gene for byrum og fodgængere.
- Manglende direkte indgang til centeret fra P-huset (der er dog en indgang under opførelse i stueplan).
- Utilstrækkelig parkering ved ankomst fra nord og øst.

ADGANG TIL CYKELPARKEREN P-huset er svært at få øje på pga. placering og manglende skiltning. Derudover er der ingen indgang til selve bygningen endnu (dog under opførelse).

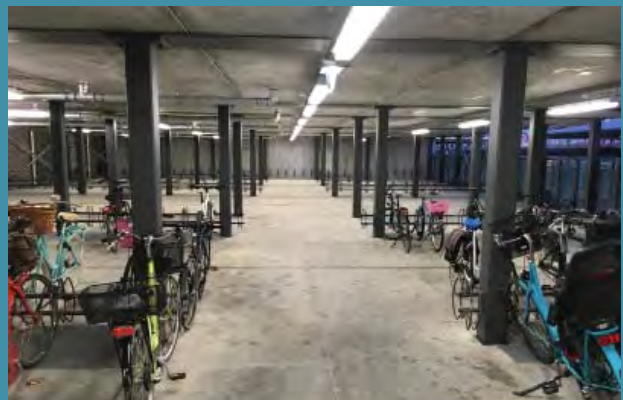
ADGANG TIL FØRSTE SAL Adgangen til- og fra den øvre terrasse og første sal af butikscenteret er meget anonym og ikke i direkte forbindelse med selve bygningen.

VANLØSE TORV - FORAN CENTERET

PARKERING LANGS DEN NORDLIGE FACADE Alle stativerne er mere eller mindre fyldte og der er placeret flere cykler udenfor stativ. Her afgrænser belægningen fortovet godt fra parkering.

PARKERINGSHUSET P-huset er i 2 niveauer. Parkeringerne tæt på indgangen til P-huset er godt benyttet, mens de fjerneste parkeringer står tomme.

OPSAMLING

BAGGRUND

Københavns Kommune arbejder målrettet på at sikre sin status som en af verdens bedste cykelbyer. Et væsentligt element i denne satsning er forbedringer af forholdene for cykelparkering.

Siden Kommuneplan 2009 har Københavns Kommuneplan indeholdt krav til cykelparkering i nybyggeri, kravene til omfanget af parkering blev skærpet i Kommuneplan 2015

Som led i arbejdet med at gøre forholdene for cykelparkering i nybyggeri bedre har Gehl bistået Københavns Kommune med følgende:

- Indsamlet en række eksempler på best practice cykelparkering ved nybyggeri.
- Evalueret cykelparkeringen ved 10 nyere byggerier i Københavns Kommune. Fokus er på kontor og boligbyggeri, men også enkelte andre typer af nybyggerier er evalueret.
- Foretaget en vurdering af hvordan de nuværende normer for cykelparkering fungerer.

Nedenfor opsummeres de vigtigste konklusioner fra undersøgelsen af best practice og fra de Københavnske nybyggerier.

Som supplement til materialet der er præsenteret i dette katalog har Gehl udarbejdet kort teknisk notat til Københavns Kommune med overvejelser om hvordan fremtidige normer for cykelparkering og processer omkring cykelparkering i nybyggeri eventuelt kan justeres.

BEST PRACTICE

En række kvaliteter går igen i de "best practice" eksempler der er præsenteret:

- Størstedelen af parkeringen er i konstruktion, dvs. integreret i bygning i kælder eller andet.
- Adgangen til/fra parkeringen på cykel er ubesværet med få eller ingen stop og kræver ingen- eller kun meget lidt omvejskørsel (gode ramper/ adgang i niveau og døre der åbnes med trykknop ol.).
- Forbindelsen mellem parkeringen og bolig/kontor er ubesværet og med kort gangafstand.
- Parkeringen for faste brugere - uanset om i kælder eller niveau - er aflåst, veloplyst og vedligeholdet med stativer der fungerer (og hvis 2-etagers stativer; er de med "sliske" til øverste etage).
- Design der afspejler en generel forståelse for behovet hos forskellige brugergrupper; fx faste brugere vs. besøgende, og korttidsparkering vs. langtidsparkering og standardcykler vs special cykler som ladcykler.
- Særligt kontorbyggeri: Der er adgang til services såsom luft, opladning af elcykler, garderober og omklædning/bad.
- Boligbyggeri (i enkelte tilfælde): Design af bygning (herunder elevatorer) med ekstra bredde så ladcykler (og dermed små børn og varer) kan transporteres til entredøren.
- Kun få cykler er parkeret udenfor stativ, dels som følge af kvalitetsparkering med attraktiv placering og god adgang, dels som følge af at fysisk design er integreret med overvejelser om drift/oprydning.
- Et gennemgående opmærksomhedspunkt er, at designe parkeringen integreret i byggeriet på en måde så parkeringen er både nemt tilgængelig og ikke gør facaden (for) præget af ramper/porte på bekostning af aktivt liv.

Samlet set gælder for best practice eksemplerne, at den parkering der etableres faktisk benyttes, fordi kvaliteten er høj og der er fokus på adgangsforhold og flows fra cykelsti til parkering og videre til lobby/entre.

OPSAMLING

KØBENHAVNSKE ERFARINGER

10 eksempler på nybyggeri i Københavns Kommune er vurderet. 5 eksempler på boligbyggeri og 5 eksempler på erhvervsbyggeri. Hvad angår sidstnævnte er 3 kontorbyggerier efter ønske fra Københavns Kommune suppleret med UCC (en uddannelses institution) og Kronen (butikcenter og lejligheder). Byggerierne har det til fælles, at de er opført inden for de sidste 10 år.

Baseret på de 10 byggerier kan udfordringerne opsummeres således:

- Adgangsforhold er en udfordring. Parkering i konstruktion/i skur placeres jævnligt med besværlig forbindelse mellem indgang til bygningen og parkeringen og/eller med besværlig adgang til parkeringen på cykel. Resultatet er, at anseelige mængder cykler parkeres udenfor stativ, og ofte hvor de skæmmer byrum/blokerer for indgange, fortove mv. Samtidig er der ledige stativer i faciliteter uden attraktiv beliggenhed.
- 2-etagers stativer er jævnligt uden "sliske" hvilket forstærker underudnyttelsen af den øverste etage, og særligt er et problem for ældre og brugere af tunge cykler som el-cykler.
- En udfordring at kombinere cykel- og bilparkeringskældre, ikke mindst fordi adgangsforholdene bliver for dårlige hvad angår cykelparkeringen da den ofte placeres i "tiloversblivende" hjørner snarere end tæt ved indgange/opgange.
- Certificeringsordninger såsom LEED er i dag for grovmaskede til at sikre god cykelparkering/er designet til byer hvor cykling spiller en langt mindre rolle end i København.
- Oprydning i gamle/efterladte og forkert parkerede cykler er ofte en udfordring, herunder udvikling af koncept for dette der er sammenhængende med de fysiske løsninger.
- Boligbyggeri: En sjældenhed at parkering placeres integreret i bygningerne. Resultat er, at cykelparkering optager meget plads i byrummet, enten foran bygninger eller/og i gårdrum. Derved reduceres det tilgængelig friareal og mulighed for mere kvalitativ udnyttelse af gårdrummet fx i forbindelse med regnvandsnedsivning og leg reduceres.
- Boligbyggeri: Børnecykler (og løbehjul) findes i store mængder, men roder ofte ekstra, formentlig som følge af dels manglende dedikeret parkering til dem og dels at børnecykler/løbehjul ofte er relativt billige og ikke bruges så ofte, hvorfor de nok mere hyppigt "glemmes".
- Kontorbyggerier: Kvaliteten af korttids-/gæsteparkering ved hovedindgang er ofte mindre god (dette gælder også kontorbyggerier hvor løsning for medarbejderne er rigtig god).

Der er således en række udfordringer, men samtidig synes en positiv udvikling at være i gang hvad angår kvaliteten af cykelparkering. Nedenfor eksempler på hvordan det kommer til udtryk:

- Kontorbyggerier indeholder i flere tilfælde parkeringskældre af rigtig høj standard for medarbejdere, med faciliteter såsom omklædning, serviceværksted eller bagageopbevaring til brugerne.
- Bolig byggerier tager jævnligt højde for ladcykler, herunder mulighed for fastlåsning, og der er eksempler på service såsom luft også ved boligbyggerier. Alt sammen udtryk for et stigende fokus på de små detaljer, der kan betyde meget for brugerne i hverdagen og ofte kun vil udgøre en meget begrænset del af anlægsudgiften.
- Fleksibel tilgang til antal af pladser, således at der fra start er tænkt i nem mulighed for at udvide kapacitet når/hvis behov opstår fx ved at 1-etagers parkering kan konverteres til 2-etagers parkering.

OPSAMLING

LOCATION LOCATION LOCATION - OG ADGANG ADGANG ADGANG

Sundhedstilstanden for parkeringen kan aflæses på flere måder. En simpel temperaturmåling er andelen af parkerede cykler der står i stativ hhv. udenfor stativ. Best practice eksemplerne udmærker sig ved, at de parkerede cykler her helt overvejende står, hvor det er planlagt de skal stå, nemlig i de dertil indrettede stativer. Det er i grel modsætning til en del af de vurderede Københavnske nybyggerier. Store mængder stativer, og mange cykler. Blot er cyklerne ikke parkeret i stativerne. Det helt overskyggende tema at forbedre handler dermed ikke om antallet af pladser, men om adgang og placering. Og når kvaliteten er tilstede er næste skridt integration med oprydning i forkert placerede cykler og dermed også en markant forbedring af byrum og forhold for fodgængere.

Rapporten er udarbejdet af Gehl

Gehl